

Reflections will start from the realization that we have to use diversity as an asset in an increasingly inter-connected world. Indeed, the perception of diversity as a threat is the very seed of war. Diversity is not only the basis for the dialogue among civilizations, but also the reality that makes dialogue necessary.

Kofi Annan, UN Secretary General
 From the address to the meeting
 on the Dialogue among Civilizations
 New York, 5 September 2000

Խորհրդածությունները ելնում են այն գիտակցությունից, որ մենք բազմազանությունը ղեկ է որդես արժանիք դիտենք հարափոփոխ աշխարհում: Մյուս կողմից՝ բազմազանության՝ իբր սղառնալիքի ընկալումն է հենց ղաւտերազմ սերմանում: Բազմազանությունը ոչ միայն քաղաքակրթությունների երկխոսության հիմքն է, այլ այն իրականությունը, որ երկխոսությունը դարձնում է անհրաժեշտ:

Քոֆի Անան, ՄԱԿ-ի Գլխավոր քարտուղար
 Քաղաքակրթությունների երկխոսության
 հանդիպմանը հղած խոսքից
 Նյու Յորք, 5 սեպտեմբերի, 2000թ.

...կայեր...
 ...տեսն...
 ...դուրեանի...
 ...: Երազ հեծու...
 ...: Երկրիկէլ...
 ...հառաքեցից...
 ...: Չայնա...
 ...այանն...
 ...քեզիչ...
 ...յանը...
 ...հառաքեաց...
 ...: Նաեհան...
 ...: Նաեհան...
 ...եալ...
 ...

Հին ձեռագրերի ցուցահանդես

ՄԱԿ-ի Քաղաքակրթությունների
 երկխոսության տարի
 Հայաստանում քրիստոնեության
 ընդունման 1700-ամյակ

Exhibition of Manuscripts

The UN Year of Dialogue among
 Civilizations and
 1700th Anniversary of Adoption
 of Christianity in Armenia

2001

The General Assembly, by its resolution 53/22, decided to proclaim the year 2001 as the United Nations Year of Dialogue among Civilizations.

From the general principles of dialogue among civilizations:

1. Respect for the dignity and equality of all human beings without distinctions of any kind and of nations large and small;
2. Genuine acceptance of cultural diversity as a permanent feature of human society and a cherished asset for the advancement and welfare of humanity at large;
3. Mutual respect and tolerance for the views and values of different cultures and civilizations, as well as the right of members of all civilizations to preserve their cultural heritage and values, and rejection of desecration of moral, religious or cultural values, sanctities and sanctuaries;
4. Commitment to participation of all peoples and nations, without any discrimination, in their own domestic as well as global decision-making and value distribution processes;
5. Compliance with principles of justice, equity, peace and solidarity as well as fundamental principles of international law and the Charter of the United Nations.

Գլխավոր ասամբլեան իր 53/22 բանաձևով որոշել է 2001թ. հայտարարել ՄԱԿ-ի Քաղաքակրթությունների երկխոսության տարի:

Քաղաքակրթությունների երկխոսության ընդհանուր սկզբունքներից են.

1. Հարգել բոլոր մարդկանց արժանապատվությունն ու հավասարությունն առանց սեռակների և մեծ ու փոքր ազգերի տարբերակման:
2. Մշակութային բազմազանությունը ղաժաճ կերպով ընդունել որդես մարդկային հասարակության հարաձուլ առանձնահատկությունն և նվիրական մի արժանի առհասարակ մարդկության առաջընթացի ու բարօրության համար:
3. Փոխադարձ հարգանք և հանդուրժողականություն տարբեր ֆաղափարությունների կողմնորոշումների ու արժեքների հանդեպ, ինչպես նաև բոլոր ֆաղափարությունների ներկայացուցիչների իրավունքի ադահովում ղահողանելու իրենց մշակութային ժառանգությունն ու արժեքները, և բարոյական, կրոնական ու մշակութային արժեքների, սրբությունների ու սրբավայրերի սրբադժման մեծում:
4. Առանց խտրականության՝ բոլոր ժողովուրդների ու ազգերի ղաժաճությունն ակտիվորեն մասնակցելու իրենց տեղական, ինչպես նաև գլոբալ որոշումների կայացմանն ու արժեքների բաժանման գործընթացներում:
5. Աղաղակության, անաչառության, խաղաղության և համերաժխության, ինչպես նաև միջազգային իրավունքի և ՄԱԿ-ի կանոնադրության հիմնարակ սկզբունքների հետ համադաստիանեցում:

Քաղաքակրթությունների երկխոսության տարվա շրջանակներում ՄԱԿ-ի Հայաստանյան գրասենյակի առաջարկով 2001թ. հունիսի 19-ից Մատենադարանի սրահում կազմակերպվում է ցուցահանդես. հայերեն բնագիր և թարգմանական ձեռագրերի կողքին ցուցադրվելու են նաև աշխարհի տարբեր ժողովուրդների, Հայաստանի մոտավոր և հեռավոր հարևանների ձեռագիր մատյաններ և պատմական վավերագրեր:

Հայաստանի կառավարությանն առընթեր հին ձեռագրերի ինստիտուտը՝ Մաշտոցի անվան Մատենադարանը, հայ մշակույթի և գիտության զանձարան է: Այստեղ հայերեն ձեռագրերի ամենամեծ հավաքածուն է՝ 14000 գրչագիր մատյան, աշխարհում պահպանված ձեռագրերի գրեթե կեսը: Այստեղ պահպանվում են նաև 3000-ից ավելի ձեռագրեր՝ հունարեն, լատիներեն, արաբերեն, պարսկերեն, ասորերեն, եբրայերեն և այլ լեզուներով:

Հին և միջնադարյան հեղինակների գործերը, լինելով Արևելքի և Արևմուտքի, ազգային և միջազգային մտքի մի ուրույն սիմբոլ, հանդես են գալիս որպես համամարդկային մշակույթի դրսևորման մի օրինակ: Այդ ժառանգությունը դարձել է գիտության, մասնավորապես Հայաստանի և հարևան երկրների պատմության և հոգևոր մշակույթի ուսումնասիրման շատ կարևոր աղբյուր:

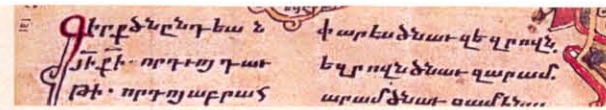
Հայ գրականության /V-VIIդդ./ սկզբնավորման շրջանում ինքնուրույն երկերի ստեղծման հետ մեկտեղ մեծ ուշադրություն էր նվիրվում այլ լեզուներից թարգմանություններին: Այդ ժամանակ հունարենից և ասորերենից թարգմանվեցին Աստվածաշունչը և եկեղեցու նշանավոր հայրերի երկերը /Եսեբիոս և Բարսեղ Կեսարացիներ, Եփրեմ Ասորի, Հովհան Ոսկերեան, Աբանաս և Կյուրեղ Ալեքսանդրացիներ և շատ ուրիշներ/, որոնց մի մասը պահպանվել է միայն հին հայերեն թարգմանությամբ: Նույն ժամանակ և հաջորդ դարերում մեծ ուշադրություն էր դարձվում անտիկ գիտության հուշարձանների թարգմանությանը /Արիստոտել, Պլատոն, Փիլոն Ալեքսանդրացի, Գիոնիսիոս Թրակացի, Պորփյուր, Եվկլիդես և այլք/: Այդ թարգմանությունները պատկանում են համաշխարհային գրականության հնագույն և ճշգրիտ թարգմանությունների թվին և շոշափելի դեր են կատարել հայ փիլիսոփայության, քերականության, բնագիտության ձևավորման գործում:

Աշխույժ շփումները այլ ժողովուրդների գիտության և մշակույթի հետ չեն բուլանում ողջ միջնադարի ընթացքում: Լատիներենից թարգմանվում են Արևմտյան Եվրոպայի ականավոր գիտնականների երկերը /Թովմա Ավիլոնացի, Ալբերտ Մեծ, Գիլբերտ Պոռետանոս, Նիկոլոյոս Լիբո և այլք/:

Թարգմանվում է նաև արաբական մտքի նշանավոր կոթողը՝ «Մաքրության եղբայրների հանրագիտարանը» (Ռասա էլ Իխուան էլ Սաֆա): Քրիստոնյա Հայաստանում թարգմանվել է նաև Կորանը:

Գարեթից եկած այս փաստաթղթերը վառ ապացույց են այն ճշմարտության, որ կրոնական և դավանաբանական տարբերությունները չեն խանգարել երկխոսությանը և արդյունավետ գիտական ու մշակութային շփումներին:

Մատենադարանի տնօրեն
Ս.ԱՐԵՎՇԱԿՅԱՆ

In the framework of the United Nations Year of the Dialogue of Civilizations, upon suggestion of the United Nations Office in Armenia, on 19 June Matenadaran opens an exhibition of manuscripts of different nations, Armenia-s close and remote neighbour countries.

The Institute of Ancient Manuscripts - Matenadaran, is a depository of the Armenian cultural and scientific heritage. The museum holds the largest collection of Armenian manuscripts (14,000) which accounts for almost half of the Armenian manuscripts that survived to date, and more than 3,000 manuscripts in other languages - the Greek, Latin, Arabic, Persian, Assyrian, Hebrew, etc.

The global cultural heritage presents itself in the works of the ancient and medieval authors as a synergy of the Western and Oriental schools of thought, a unique synthesis of the national and the universal. The cultural wealth accumulated in Matenadaran is an invaluable resource for research both for Armenian and international scholars.

At the dawn of the Armenian literature in 5th -6th centuries A. D., great importance was attached to translations from other languages. During this period, translations of the Bible and other writings by the fathers of the Church were made from the Greek and Syrian (Eusebius and Basil of Caesaria, Ephem the Assyrian, John Chrysostomes, Atanas and Cyril of Alexandria etc.). Part of these writings survived only in Armenian translations. Of importance were the translations of historical and scientific works of the Antique period (Aristotle, Plato, Euclid, Philo of Alexandria, Dionysius, etc.). These translations are among the most ancient and accurate translations and made a considerable contribution to the development of Armenian philosophy, grammar, and natural sciences.

The Middle Ages in Armenia were characterized by vigorous scientific and cultural contacts with other nations. Translation of works by outstanding European thinkers were made from Latin (Thomas Aquinas, Albert the Great, Gilbert Porretanos, Nicolas Lyra etc) and Arabic - The Encyclopedia of Purity Brothers - by Rasael Igyan El Safa. The Christian Armenian scholars also translated Koran.

The ancient documents deposited in Matenadaran are a vivid illustration of the fact that the religious and ideological differences cannot hinder the dialogue and scientific and cultural exchange among civilizations.

Director of Matenadaran
S.Arevshatian

u No/DP1 Yerevan/020

